

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 26Nt/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824010264
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3824010264.4

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Prievidza, Mgr. Michal Vigaš v konaní o návrhu na uloženie ochrannej liečby A. B., na verejnom zasadnutí dňa 17.06.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona súd ukladá A. B., nar. XX.XX.XXXX v Partizánskom, bytom C., D. XXX, ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

odôvodnenie:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske pod sp. zn. Pv 211/23/3305-42, návrhom doručeným dňa 18.03.2024, navrhol uloženie ústavnej ochrannej psychiatrickej liečby A. B. podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. z dôvodu, že v čase páchania trestného činu, pre ktorý bolo trestné stíhanie menovaného zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por., bol tento pre duševnú poruchu nepříčetný, čo konštatoval znalec z odvetvia psychiatria. Zároveň tento navrhol menovanému uloženie ústavnej ochrannej psychiatrickej liečby a konštatoval, že pobyt menovaného na slobode môže byť pre spoločnosť nebezpečný, ak sa nebude liečiť psychiatricky a užívať psychofarmaká.

Súd vykonal dokazovanie na verejnom zasadnutí výsluchom A. B., znalca MUDr. Viktora Segedu a prečítaním rozhodnej časti spisu. Prokurátor trval na návrhu, obhajca navrhol uloženie ústavnej formy ochrannej liečby. Obhajoba a menovaný mali za to že postačuje ambulantná forma liečby.

Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske č.k. Pv 211/23/3305-38 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zastavené trestné stíhanie obvineného A. B. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. na skutkovom základe ako v uznesení o vznesení obvinenia. Vo svojej podstate išlo o vedenie motorového vozidla v čase plynutia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlo uloženej mu v trestnej veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 0T/10/2023.

Znalec z odvetvia psychiatria MUDr. Viktor Segeda zotrval na záveroch znaleckého posudku č.p. 11/2024 zo dňa 22.01.2024, podľa ktorého záverov v čase skutku (25.06.2023) obvinený trpel duševnou chorobou v pravom zmysle slova t.j. psychózou a konkrétne paranoidnou schizofréniou s defektom osobnosti, navyše mu bol zistený viacročný abúzus alkoholu a benzodiazepínov so závislosťou. V tom dôsledku nebol v čase skutku schopný ovládať svoje konanie a nebol schopný rozpoznať protiprávnosť konania. Nie je schopný chápať zmysel trestného konania. Jeho pobyt na slobode môže byť nebezpečný pre spoločnosť najmä ak sa menovaný nebude psychiatricky liečiť a užívať psychofarmaká. Psychická porucha u menovaného je chronická, ale môže ja progredovať v zmysle postupného zhoršenia jeho psychického stavu. Znalec mu navrhuje uložiť ochranné psychiatrické liečenie formou ústavnou. Na verejnom zasadnutí ústavnú formu odôvodňoval aj tým, že menovaný nedodržiaval ambulantnú liečbu, v podstate sa neliečil, k tomu užíval alkohol a neužíval lieky. Zlepšenie jeho stavu možno očakávať pri ústavnej forme liečby, ambulantná by účel mohla splniť, avšak doteraz sa tak evidentne neudialo. Riziko nebezpečnosti správania menovaného na slobode znižuje až jeho preliečenie. Aktuálne nie je

relevantné ani to, že vyhľadal odbornú pomoc a je mu daný termín ambulantnej psychiatrickej liečby. To či by pokračoval v liečbe je otázkou dôvery.

A. B. dňa 27.05.2024 uviedol, že sa štyri roky liečil u MUDr. Majzlanovej, jeho stav sa vtedy len zhoršoval, býval s matkou s ktorou si nerozumel, čo vyústilo v to, že ho vymkla a ostal bez domova, dokonca mu tam ostali aj lieky. Dva týždne žil a spal v aute, v tom čase sa stal skutok, pre ktorý bol obvinený. Až následne, pár dní po skutku dostal nájomný byt. Prišiel by oň, keby ide do Veľkého Zálužia na liečbu. Oni tam nie sú ani primerane vybavení, má totiž nadváhu, má 160kg. Bojí sa, že by sa vrátil potom späť na ulicu. Má aj slabú formu agorafóbie (uvádza subjektívne; nik mu ju nediagnostikoval), nevychádza z bytu. On prestal chodiť k psychiatričke pred dvoma rokmi. Liečbu obmedzil na minimum, kvôli dopadu na pečeň, pre chorobu pečene bol aj dva týždne hospitalizovaný, on sa snaží o alternatívnu liečbu. Lieky mu nosia známi, kamarát mu ich posielal z Čiech, sú to lieky čo užíval predtým, no berie ich len minimálne. Uviedol, že pred znalcom ho rozčúľilo to, že stále opakoval tie isté otázky. On žije zo 146,- € z úradu práce (príspevky) a invalidného dôchodku 50,-€, píše knihy. On k MUDr. Majzlanovej prestal chodiť, lebo tam mávala veľa ľudí čo on zle znášal. Radšej by to ale pretrpel a ambulantne sa liečil, ako by mal byť hospitalizovaný. S matkou v kontakte nie je ani nemá o to záujem.

Na verejnom zasadnutí dňa 17.06.2024 uviedol, že skutok, ktorý spáchal vykonal v extrémnej životnej situácii, keď zostal bez domova v podstate prespával v aute. Odvtedy si život usporiadal, býva v nájomnom byte, zaevidoval sa u MUDr. Majzlanovej (psychiatrička amb. Partizánske) má v úmysle sa podrobovať liečbe a brať lieky, má u nej termín 24.06.2024.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchatel' činu inak trestného nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Na základe vykonaného dokazovania vychádzajúc najmä zo záverov znalca z odvetvia psychiatria má súd preukázanú dôvodnosť uloženia ústavnej formy ochrannej psychiatrickej liečby A. B.. Trestné stíhanie obvineného bolo zastavené pre nepričetnosť v čase skutku. Skutok mal charakter marenia výkonu úradného rozhodnutia, išlo pritom o rôznorodú recidívu k jeho skoršej trestnej činnosti.

Znalec konštatoval, že menovaný môže byť nebezpečný pre spoločnosť, ak sa nebude psychiatricky liečiť. Preukázané bolo, že hoci bol psychiatricky liečený v minulosti, liečbu svojvoľne ukončil, ďalej sa "liečil" sám, lieky užíval minimálne aj to si ich ordinoval sám a zháňal od známych. Pravdou je, že od skutku nie je zistené, že by páchal trestnú činnosť alebo nevedel riadny život, zabezpečil si bývanie, no psychiatričku vyhľadal až po prvom verejnom zasadnutí, a tak v podstate v ambulantnej liečbe ešte nestihol pokračovať. Jeho vytrvalosť v úmysle sa ambulantne liečiť je pre súd otázka viery, preukázaný tým, ako k liečbe pristupoval v minulosti, je skôr opak. Súd tak dospel k záveru, že bez nútenej formy ochrannej liečby, a ako znalec uvádza ústavnej, nemožno zabezpečiť účel ochrannej liečby. Tým je znížiť riziko, že v dôsledku psychickej choroby môže menovaný páchať trestnú činnosť.

Aj z kriminologického hľadiska je dôvodné ukladanie ústavnej formy psychiatrického liečenia. Menovaný nie je dosiaľ netrestaný, ale skutok pre ktoré bolo trestné stíhanie zastavené má znaky recidívy. Možno síce argumentovať tým, že mal spáchať trestný čin, ktorý nesmeroval proti nejakej konkrétnej osobe, a nebol násilný. Išlo však zároveň aj o ignorovanie zákazu uloženého súdom, vedenie vozidla osobou, ktorá má diagnostikovanú psychickú chorobu a ani len sa ambulantne nelieči. Menovanému tak súd uložil z vyššie uvedených dôvodov podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. ústavné ochranné psychiatrické liečenie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne. Sťažnosť má odkladný účinok.